

An investigation like this one is never quite accurate. Many smaller animals, for instance, will be worn out by the traffic before found and recorded.

There is a tendency of a decreasing bird population in Denmark during the 15 years. The reason is probably mainly to be found in changes of the methods in agriculture. Bird species particularly connected with agriculture have decreased from 59.6% to 42.5%, whilst garden birds have increased from 12.6% to 23%.

Only a few moles have been recorded, but the figures show a large increase in July.

Many hedgehogs are killed in the traffic, near roads carrying a great deal of traffic, so many that the kills have a considerable impact on the population. It was calculated that in 1958, 120.285; in 1965 69.011, and in 1980 79.454 hedgehogs were killed. The figure for 1980 is larger than that of 1965 due to more roads being built in 1980. Considering this and other factors, it is obvious that the hedgehog has declined markedly during recent years.

Shrews are often found on the roads, but most of them are killed and left by carnivores. Most shrews are found during July-September.

More than 500 hares have been found killed, but it is difficult to calculate a likely grand total for this species. Estimates are c. 17.000 in 1958, c. 48.000 in 1965, and c. 77.000 in 1980 in entire Denmark. These figures correspond reasonably well to the development in traffic, but it should be noted that the game bag has decreased by one fourth during the same period.

The population of rats varies much from year to year; differences of more than 50% has been ascertained. Traffic kills have been calculated at 94.968 in 1958, 125.425 in 1965, and 157.209 in 1980 (entire Denmark), these figures being lower than actually recorded since rats are worn out very slowly.

Also populations of mice vary considerably. In September-October I recorded 128 in 1957, 79 in 1964, 63 in 1979, 65 in 1980, and 77 in 1981, all per 1.000 km.

The group of other mammals is very heterogeneous, consisting of such different animals as roe deer and bats.

Grand total of animal road kills in Denmark has been calculated at 7.561.640 for 1958, 10.760.904 for 1965, and 7.753.620 for 1981.

More than 3,500 amphibians were found, but the figure is rather uncertain, as these animals are quickly worn out. However, it is absolutely sure that this class has decreased markedly. According to my calculations 4.8 mio. were killed in 1958, 6.4 mio. in 1965, and 3.1 mio. in 1980. Considering the in-

creased traffic and number of reads, the figures mean a decrease of c. 60% during 15 years.

Reptiles were found in small numbers only.

Table 2 indicates the species and numbers of birds recorded through the months. In August-September there are almost 10 times as many as in December-January. During spring I found about 63% males among the passerines, but only about 29% males of Pheasants. Many juveniles are killed in spring and summer: 5% in May, 43% in June, 72% in July, and 80% in August.

LITTERATUR

- Dunthorn, A. A. and F. P. Errington 1963: Casualties among Birds along a selected Road in Wiltshire. - *Bird Study* 11: 168-182.
- Dunthorn, A. A. and F. P. Errington 1964: Road Casualties among Mammals, Reptiles and Amphibians in Wiltshire. - *The Wiltshire archaeological and natural History Magazine* 59: 207-210.
- Dybbro, T. 1976: De danske ynglefugles udbredelse. - *Dansk orn. Foren., København*.
- Göransson, G., J. Karlsson och A. Lindgren 1976: Igelkotten och biltrafik. - *Fauna och Flora* 71: 1-6.
- Göransson, G., J. Karlsson och A. Lindgren 1978: Vägers inverkan på omgivande natur II Fauna. - *Rapport från Statens Naturvårdsvärk* 1978, Stockholm.
- Hansen, Lindhard 1954: Birds killed at Lights in Denmark 1886-1939. - *Vidensk. Medd. Dansk naturhist. Foren.* 116: 269-386.
- Hansen, Lindhard 1959: Hvor mange dyr dræbes i trafikken? - *Naturens Verden* 1959: 102-128.
- Hansen, Lindhard: Trafikdøden i den danske dyreverden. - *Dansk orn. Foren. Tidsskr.* 63: 81-92.
- Mörzer Bruijns, M. F. 1959: Faunasterfte door het verkehr. - *De levende Natur* 62: 73-77.
- Strandgaard, H. og T. Asferg 1980: Vildtudbyttet i Danmark II. - *Communication no. 168 from the Danish Game Biology Station*.

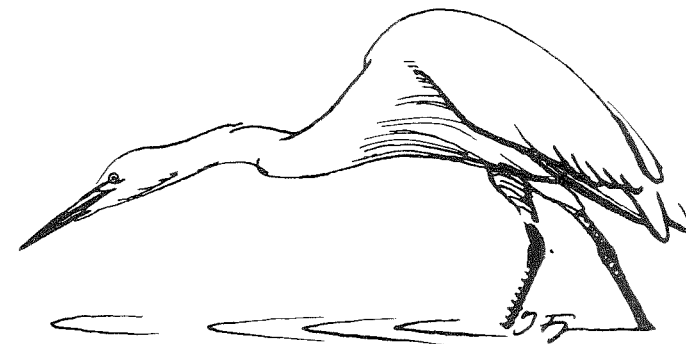
Manuskriptet modtaget maj 1982

Forfatterens adresse:
Gentoftegade 41, 4
2820 Gentofte

Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1979 og 1980

BENT BOGGILD PEDERSEN

(With an English summary: Report from the rarities committee for 1979 and 1980)

INDLEDNING

Sjældenhedsudvalget (SU) bringer hermed sin rapport over forekomster af sjældne arter og racer, som udvalget godkendte i 1979 og 1980.

Udvalget har i 1979 og 1980 behandlet 142 resp. 166 sager. Af disse sager blev 103 resp. 129 godkendt, heriblandt en enkelt førsteforekomst for Danmark, nemlig Brun Løvsanger *Phylloscopus fuscatus*.

Forekomster fra Færøerne og Grønland er samlet sidst i fortegnelsen over godkendte forekomster. Rapportens regionsinddeling fremgår af Fig. 1. Hvor antal ikke er nævnt, er der tale om én fugl. 1K betyder 1. kalenderår d.v.s. en fugl indtil første nytårsskifte efter klækningen. 2K betyder 2. kalenderår, o.s.v.

Arter der obligatorisk forelægges SU er opført på SU-listen, som senest er trykt i forrige SU-rapport (Pedersen 1980). Der nævnes også, hvilke øvrige forekomster SU behandler. En rapport til bedømmelse i SU bør indeholde oplysninger om dato og lokalitet for iagttagelsen, iagttagelsestid, biotop, vejrforhold (især lys-, vind- og nedbørsforhold), afstand til fuglen, anvendt kikkertstørrelse og tidligere erfaring

med arten. Men først og og fremmest skal rapporten indeholde en beskrivelse af fuglen, dens stemme og adfærd. Rapporten forsynes med navn og adresse og sendes til DOF's kontor mærket »Sjældenhedsudvalget« eller til SU's sekretær. Rapporter bør af hensyn til arkivering skrives på format A4, helst maskinskrivet og med kun én art pr. ark. Eventuelle fotos eller båndoptagelser bør medsendes. Det bør oplyses, om fotos ønskes retur. Oplysninger om udvalgets arbejdsform, sammensætning, afstemningsregler m.m. findes hos Pedersen (1981).

David Boertmann, Claus Frahm, Per Schiermacher Hansen og Knud Pedersen takkes for gennemlæsning af manuskriptet.

SYSTEMATISK FORTEGNELSE OVER GODKENDTE FOREKOMSTER

Islom *Gavia immer*

1976: 5.5., Skagen Nordstrand (NJ), ad. trk. N ud af Kattegat, Knud Pedersen m.fl. 21.10., Skagens Gren (NJ), ad. trk. Ø ind i Kattegat, Knud Pedersen. 23.10., Skagens Gren (NJ), 4 ad. trk. Ø ind i Kattegat, Erik Christophersen.

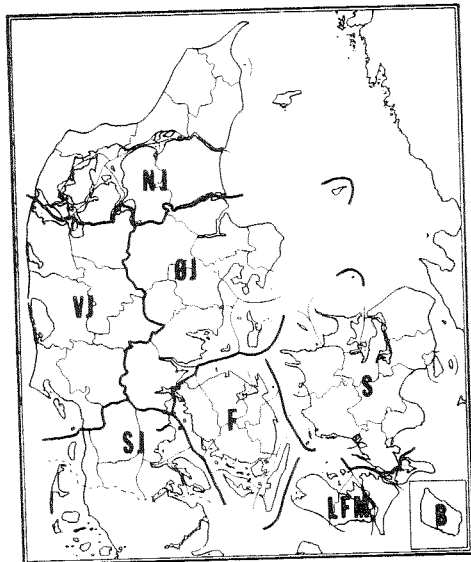

Fig. 1. SU's regionsinddeling af Danmark.
The geographical regions of Denmark used in this report.

1977: 12.11., Skagen Nordstrand (NJ), ad. trk. Ø ind i Kattegat, Knud Pedersen m.fl.
1978: 28.11., Hirtshals (NJ) trk. N, Palle A.F. Rasmussen.
1980: 11.4., Gl. Skagen (NJ), ad. trk. NØ, Jakob Sunesen og Lars Lund Hansen. 3.5., Skagen Nordstrand (NJ), ad. trk. Ø-NØ, Hans Pinstrup og Carsten Janus Andersen m.fl. 4.5., Skagen Nordstrand (NJ), ad. trk. Ø, Knud Pedersen. 26.5., Skagen Nordstrand (NJ), ad. trk. N ud af Kattegat, Knud Pedersen og Georg Guldvang. 24.10., Hamborg ved Hanstholm (NJ) trk. V, Svend Aage Linderstrøm og Lars Nordbjærg m.fl.
Ovennævnte benævnt »ad.« var adulte i sommerdragt; de øvrige var juv., imm. eller adulte i vinterdragt.

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii*

1976: 21.10., Skagens Gren (NJ), ad. trk. Ø ind i Kattegat, Knud Pedersen. 22.10., Skagens Gren (NJ), ad. trk. Ø ind i Kattegat, Knud Pedersen. 23.10., Skagens Gren (NJ), 2 ad. trk. Ø ind i Kattegat, Erik Christophersen. 1977: 5.5., Skagen Nordstrand (NJ), ad. trk. Ø, Knud Pedersen og Erik Christophersen. 20.5., Skagens Gren (NJ), ad. trk. V ud af Kattegat, Sam Hjalmarsson m.fl.
1978: 12.3., Agger Tange (NJ), Torben Bøgeskov m.fl. Denne fugl er givetvis samme indi-

vid som sås på samme lokalitet dagen før af H. C. Klindt (Pedersen 1980). Begge dage sås fuglen ved østbredden af Agger Tange.
1979: 1.1. og 14.1., Rubjerg Knude (NJ), 2 iagttagelser af antagelig samme individ, Anders Østerby. 12.4., Karby Klint, Djursland (ØJ), fundet død og stærkt oleskadede, Erik Hørring. 13.4., Anholts nordkyst (ØJ), fundet død, olieramt, relativt frisk, Mads-Peter Heide-Jørgensen. 29.8., Skagens Gren (NJ), 2K trk. SØ ind i Kattegat med efterfølgende rast nær kysten, Knud Pedersen og Bjarne Bertel m.fl. 17.10., Rubjerg Knude (NJ), ad. i delvis sommerdragt trk. NNØ, Henrik Skov.
1980: 30.4., Skagen Nordstrand (NJ), 2 ad. trk. ØNØ (kl. 11.07 resp. 15.52), Carsten Janus Andersen. 7.5., Skagen Nordstrand (NJ), 3 ad. trk. Ø (kl. 07.05, 07.45 resp. 08.00), Knud Pedersen. 12.5., Gl. Skagen (NJ), ad. trk. NØ, Jakob Sunesen m.fl.
Ovennævnte benævnt »ad.« var adulte i sommerdragt; de øvrige var – hvor andet ikke er nævnt – juv., imm. eller adulte i vinterdragt.

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

1979: 20.7.-22.7. og 4.8., Klejtrup Sø (NJ), ad. i sommerdragt – sidstnævnte dato i begyndende fældning til vinterdragt, Gorm Thyge Wæhrens.
Sommeriagttagelser er sjældne.

Kuhls Skråpe *Calonectris diomedea*

1977: 31.8., Skagens Gren (NJ), rastende, Knud Pedersen og Erik Christophersen.
4. danske fund. Også det 3. fund var fra Skagen. De 2 første fund var begge fra Hovvig Strand (VJ) 16. resp. 17. oktober 1971. Det er urealistisk at regne disse 2 for at være samme individ.

Storskråpe *Puffinus gravis*

1980: 14.9., Blåvands Huk (VJ), Lars Hansen og Carsten Stidsen.

Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus*

1978: 21.7., Hirtshals havn (NJ), rastende, Palle A. F. Rasmussen. 25.8., Skagens Gren (NJ), trk. NV ud af Kattegat, Knud Pedersen og Erik Christophersen. 18.10., Rubjerg Knude (NJ), trk. NNØ, Henrik Skov. 20.10., Rubjerg Knude (NJ), trk. NNØ, Anders Østerby.
1979: 30.6., Korshage, Rørvig (S), racen *yellowouan* eller afvigende dragt af nominatracen

Fig. 2. Nathejre *Nycticorax nycticorax* adult, Fredericia Vold, 13. maj 1979. Foto: Bent Søby Madsen.
Adult Night Heron, Fredericia, 13th May 1979.

trk. NV, Erik Vikkelsø Rasmussen. 22.7., Skagens Gren (NJ), 2 trk. NV ud af Kattegat med efterfølgende rast på Revet, Knud Pedersen. 23.7., Rubjerg Knude (NJ), rastende, Anders Østerby. 24.7., Skagens Gren (NJ), trk. NV ud af Kattegat med kort rast på Revet, Knud Pedersen. 6.8., Ølsemagle Revle (S), racen *mauretanicus* rastende efter tiltræk fra N, Mads Pedersen og Tina Nielsen m.fl. 13.9., Rubjerg Knude (NJ), trk. NNØ, Henrik Skov. 14.9., Rubjerg Knude (NJ), trk. NNØ, Henrik Skov. 15.9., Gilleleje (S), trk. Ø, Tim Andersen og Stig Kjærgaard Rasmussen. 29.9., ca. 20 minutters sejlads fra Hanstholm (NJ) med færgen Hanstholm – Kristianssand i Norge, Carsten Janus Andersen og Søren Skriver.
1980: 21.8., Korshage, Rørvig (S), trk. NV, Erik Vikkelsø Rasmussen. 23.8., Skagens Gren (NJ), trk. NV ud af Kattegat, Knud Pedersen og Palle A. F. Rasmussen. 20.10., Hamborg ved Hanstholm (NJ), trk. V, Lars Nordbjærg, Svend Aage Linderstrøm og Søren Skov.
Forekomsten ved Ølsemagle Revle er 2. danske fund af racen *mauretanicus*, der yngler i det vestlige Middelhav. Iagttagelserne uden angivelse af race må alle henregnes til nominatracen.

Nathejre *Nycticorax nycticorax*

1972: 23.5. – 24.5., Ry Mølleø (ØJ), adult, H. N. Garner samt Nielsen (1973).
1979: 13.5. – 14.5., Fredericia Vold (ØJ), adult, Bent Søby Madsen.

Tophejre *Ardeola ralloides*

1979: 19.5., Gråsten Nor på Ærø (F), Carlo Klavsen. 14.10. – 15.10., Agger Tange (NJ), Carsten Janus Andersen, Søren Brostrøm og Klaus Malling Olsen m.fl.

Silkehejre *Egretta garzetta*

1979: 27.5., Flyndersø, Rørvig (S), trk. Ø-SØ, Erik Vikkelsø Rasmussen og Jørgen Hulbæk Christiansen. 11.6. – 22.8., Værnengene (indtil 1.8.) og Tipperne (fra 1.8.) (VJ), 11.6. 1 adult, 13.6. – 9.8. 2 adulte, 11.8. – 22.8. 1 adult, Henning Nøhr, Jørgen Bent Thomsen og Ib Petersen samt Nøhr (1981).

Sølvhejre *Egretta alba*

1980: 1.5. – 2.5., Tipperne (VJ), Hans Wohlmuth m.fl. 4.5., Kærsgård Strand NV for Hjørring (NJ), trk. N med et par minutters ophold ved Vandplasken, Kaj Østergaard og Oluf Armini. 3.6., Bøto Nor Fuglereservat (LFM), adult i yngledragt, Hans N. Lind og Preben Jørgensen. 17.6., Ishøj Strand (S), Henning Petersen. 22.6., Tisso ved Sæby Kirke (S), adult i yngledragt, Jørgen Hulbæk Christiansen, Morten Ellis Petersen og Per Ahrenst.

5 iagttagelser i løbet af et år er hidtil uhørt i Danmark. Det er dog ikke givet, at der er tale om 5 forskellige individer. Efter beskrivelserne at domme er de 2 jyske fund dog 2 forskellige individer. Det samme gælder fuglene ved Bøto Nor og Tisso. Også Sverige havde i 1980 det hidtil højeste årsciffer, nemlig 6 fund, hvoraf 3 iagttagelser i Skåne i tiden 31.5. – 15.6.1980 (Hedgren 1981, Holst *et al.* 1981) knytter sig nøje til de 3 østdanske iagttagelser både geografisk og tidsmæssigt.

Dværggås *Anser erythropus*

1980: 20.3., 12.4. og 29.4., Bygholm Vejle (NJ), adult, Bent Jakobsen, Gorm Thyge Wæhrens og Jens Kr. Kjærgård. 1.12., Filsø (VJ), adult, Peter Lyngs, Erik Overlund og John Frikke.

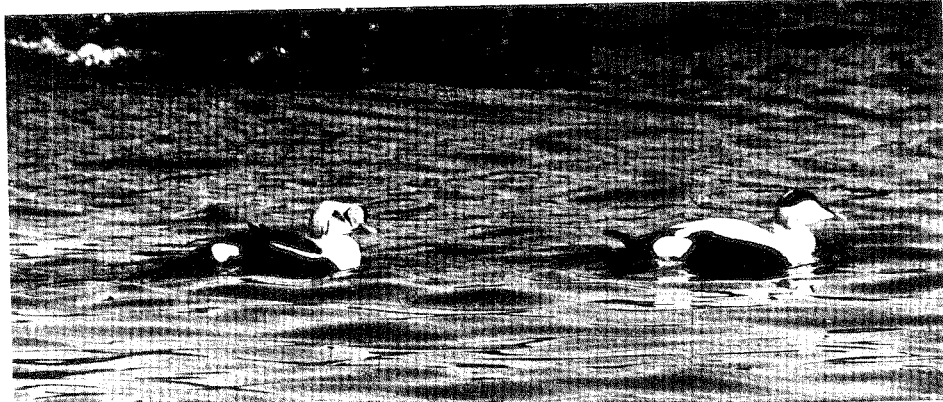

Fig. 3. Kongeederfugl *Somateria spectabilis* ♂ og Ederfugl *S. mollissima* ♂, Christiansø, april-maj 1980.
Foto: Flemming Christensen.
Male King Eider and male Eider, Christiansø, April-May 1980.

Rødhalsed Gås *Branta ruficollis*

1980: 18.2., Højer forland (SJ), adult i selskab med 3300 Kortnæbbede Gæs *Anser brachyrhynchus* og 1200 Bramgæs *Branta leucopsis*, Iver Gram og Morten Dige.

Knarand *Anas strepera*

1980: 5.6., Holten, Stignæs (S), ♀ med rede og 5 æg, Bent Møller Sørensen. 14.6., Flasken, Sevedø (S), ♀ med 6 pulli 1-2 uger gamle, Bent Møller Sørensen. 20.7., Holten, Stignæs (S), ♀ med 3 næsten fuldvoksne unger, Bent Møller Sørensen.

Kongeederfugl *Somateria spectabilis*

1980: 16.3., Ålbæk Strand, Møn (LFM), 3K/ad. ♀, Per Schiørmacher Hansen. 4.4. – 6.5., Christiansø (B), ad. ♂ i pragtdragt, Peter Lyngs, Flemming Christensen og John Faldborg m.fl. 20.5. – 24.5., Christiansø (B), 2K ♂, Peter Lyngs, John Faldborg og Harald Kjølner.

Stellersand *Polysticta stelleri*

1979: 4.2. og 11.2., Dragør Havn (S), ad. ♀, Claus Frahm og Jens B. Bruun m.fl. 24.2. – 25.2., Amagerværket, Østamager (S), ad. ♀, Michael Køie Poulsen m.fl. 1.4. og 10.4., Gråsten Nor på Ærø (F), ad. ♂ i pragtdragt, Carlo Klavens. 12.5. – 13.5. og 18.5., Saltholms vestkyst (S), ad. ♂ i pragtdragt, Søren Skov m.fl. 1980: 26.4. – 3.5., Christiansø (B), 2K ♂, Peter Lyngs, John Faldborg og Harald Kjølner m.fl. 27.7., Agersø Sund ud for Stignæs Skov (S), 3K/ad. ♂ i eclipsedragt, Karsten Nørgaard og Johnny Madsen.

Fuglen i Dragør Havn blev forgæves eftersøgt der den 14.2. Havnen var da næsten totalt islagt ($\pm 12^\circ \text{C}$ under besøget). Derimod er der selv i strenge frostperioder åbent vand ved det noget nordligere beliggende Amagerværket, og fuglen der er antagelig samme individ som Dragør-fuglen.

Brilleand *Melanitta perspicillata*

1977: 9.11., Skagens Gren (NJ), 2K/adult ♂, Knud Pedersen.
1979: 11.2., Hirtshals Huk (NJ), 2 ♀♀ (2K), Henrik Skov, Anders Østerby og Jørn Jensen. 3. og 5. danske fund.

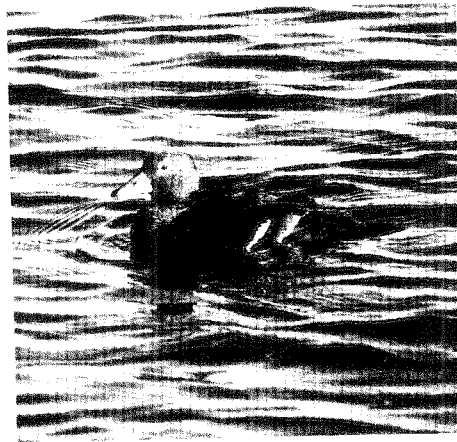

Fig. 4. Stellersand *Polysticta stelleri* adult ♀ i Dragør Havn, 4. februar 1979. Foto: Jens B. Bruun.
Adult female Steller's Eider, Dragør, 4th February 1979.

Lille Skrigørn *Aquila pomarina*

1976: 24.4.-25.4., Skagen (NJ), sandsynligvis adult, Knud Pedersen m.fl.
1979: 4.10. og 6.10., Gedser Fyr (LFM), immature/subadult (antagelig 4-5K) gjorde udtræksforsøg begge dage, Klaus Nielsen og Anders Prehn Rasmussen.
1980: 19.5., 23.5. og 24.5., Skagen (NJ), immature (antagelig 3K), Jakob Sunesen og Hans Pinstrup.

Stor Skrigørn *Aquila clanga*

1976: 1.5.-5.5., Skagen (NJ), immature (antagelig 3K), Knud Pedersen m.fl. 9.5.-10.5., Skagen (NJ), immature (2-4K) – med sikkerhed andet individ end forannævnte, Knud Pedersen m.fl.
1977: 30.4.-6.5., Skagen (NJ), immature/subadult (antagelig 4-5K), Knud Pedersen.
1978: 23.3., Stengade Sø, Langeland (F), subadult/adult fundet syg, døde 25.3. og derefter indleveret til Naturhistorisk Museum i Århus, Ib Petersen og Jens Kirkeby.
1979: 10.4., Tisvilde Hegn (S), immature/subadult (antagelig 3-4K) trk. NØ, Jon Bjørn Andersen og Mogens Hall Jensen.

Steppeørn *Aquila nipalensis*

1979: 27.4.-28.4., Skagen (NJ), 2K, Knud Pedersen m.fl. (foto i Pedersen (1981)). 19.5.-20.5., Mandemærke Bakker, Østmon (LFM), antagelig 2K, Per Schiørmacher Hansen m.fl. 19.10. (set første gang et par dage forinden), Bjerreby på Tåsinge (F), 2K, Aksel Hansen (foto i Hansen (1979)).
Fuglen på Tåsinge var ikke synderlig sky. Da den tillige havde en meget slidt og dårligt plejet fjerdragt, har der sandsynligvis været tale om en undsluppen fangenskabsfugl. Arten er ikke monotypisk som angivet af Dybbro (1978). Ingen af de nu ialt 4 danske fund er dog racebestemte.

Kongeørn *Aquila chrysaetos*

1978: 30.5.-16.6., Skagen (NJ), adult, Knud Pedersen m.fl.
Usædvanligt tidspunkt for en udfarvet fugl.

Stortræppe *Otis tarda*

1979: 4.3. Reersø, Vestsjælland (S), immature/adult (mindst 3K) ♀ af nominatracen fundet død under elmast, skindet befinder sig på Universitetets Zoologiske Museum i København, Keld Bennike og K. Hansen. 14.4., Sal-

Fig. 5. Steppeørn *Aquila nipalensis* juvenil ved Skagen, 28. april 1979. Foto: Knud Pedersen.
Juvenile Steppe Eagle, Skagen, 28th April 1979.

tuna (B), ung ♀ (2K) eller ♂ (2-3K), 5 yderste håndsvingfjer stadig juvenile, Lars Trolle og Per Ketil samt Trolle (1979) med foto af fuglen.

Disse 2 fund skal utvivlsomt ses i forbindelse med en større invasion vest for de østtyske ynglepladser i vinteren 1978/79. Således blev ca. 100 Stortræpper registreret i Holland i perioden 6. januar – 2. april 1979 (Ijzendoorn 1979).

Sortvinget Braksvale *Glareola nordmanni*

1980: 14.6.-23.5., Vesløs Vejle (NJ), Arne Bruun og Bent Jakobsen m.fl.
3. danske fund.

Hvidbrystet Præstekrave *Charadrius alexandrinus*

1979: 17.11.-9.12., Ølsemagle Strand og Køge Nordstrand (S), Michael Fink Jørgensen og Ivan Olsen.
Meget sen forekomst.

Damklire *Tringa stagnatilis*

1978: 20.8., Sevedø (S), 1K, Lis og Bent Møller Sørensen.

Terekklire *Xenus cinereus*

1979: 16.6. – 17.6., Jerup Strand (NJ), Arne Kiis.

Fig. 6. Lille Kjuve *Stercorarius longicaudus* juvenil, Århus Havn, 20. august 1965. Foto: Finn Lund Henriksen.

Mudderklire *Actitis hypoleucos*

1979: 2.6. – 1.7., sø i Vestsjælland (S), par ynglende, Jan Woolthead. Parret havde rede med 4 æg den 2.6. og 14.6. Den 1.7. var reden tom, men begge adulte sås, den ene ængsteligt kaldende. Unger sås ikke.

Thorshane *Phalaropus fulicarius*

1979: 21.5., Skallingen (VJ), ♂ i sommerdragt, John Larsen. Første danske fund fra forårstrækket (Christensen 1956, Dybbro 1978).

Lille Kjuve *Stercorarius longicaudus*

1965: 20.8. – 27.8., Århus Havn (ØJ), 1K mellemtype, Knud Pedersen og Finn Lund Henriksen. 1978: 29.9., Værnengene (VJ), 1K mørk type, Bent Jakobsen. 1979: 2.9., Blåvands Huk (VJ), 1K lys type, Jens Lind og Henrik Aspe. 8.9., Blåvands Huk (VJ), 1K mellemtype, Peter Lyngs. 11.9., Skagens Gren (NJ), 1K lys type, Knud Pedersen, Bjarne Bertel og Morten Müller. 19.9., Blåvands Huk (VJ), 1K lys type, Jens Lind. 22.9., Blåvands Huk (VJ), 1K mellemtype, Peter Lyngs. 27.9., skagens Gren (NJ), 1K mellemtype, Knud Pedersen. 29.9., Skagens Gren (NJ), 1K mørk type, Knud Pedersen og Alex Bühring.

1980: 7.9. – 18.9., Nordstrand/Grenen, Skagen (NJ), 1K lys type, Knud Pedersen m.fl. 7.9. – 10.10., Nordstrand/Grenen, Skagen (NJ), 1K mørk type, Knud Pedersen m.fl. 29.11., Ulvshale, Møn (LFM), 1K lys type trk. V, Per Schiermacher Hansen. Fuglen i Århus Havn 1965 blev oprindeligt fejlbestemt til Almindelig Kjuve *Stercorarius parasiticus* og er offentliggjort som en sådan i Gejrfuglen 1,3: 5 (1965) og i Feltornithologen 10:182 (1968). En ung Lille Kjuve ved Følle Strand, Kalø Vig (ØJ) 3.9.1965 (Jacobsen *et al.* 1971) er med sikkerhed et andet individ (1K lys type).

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus*

1973: 22.5., Glænø Østerfed (S), 2 adulte i sommerdragt, Claus Frahm og Hans Peter Jensen. 1979: 3.6. og 16.6., hemmeligholdt lokalitet (S), 2 ynglende par i koloni af Stormmåge *Larus canus*, hemmeligholdt observatør. 4.6., Vallengbæk Mose (S), adult i sommerdragt, Tim Andersen. 1980: 5.6., Christiansø (B), 2 ex. (2K), Peter Lyngs, John Faldborg og Erik Overlund. De 2 ynglepar i 1979 er 3. danske ynglefund. Ved første besøg indeholdt rederne 1 resp. 2 æg. Ved andet besøg indeholdt begge reder hver 3 æg, der stadig blev ruget. I den ene rede var en unge ved at blive klækket.

Sabinemåge *Larus sabini*

1977: 9.9., Skagens Gren (NJ), trk. V, Knud Pedersen og Erik Christophersen. 9.9. – 11.9., Skagens Gren (NJ), rastende efter indtræk fra Ø, Knud Pedersen og Erik Christophersen. 5.10., Skagens Gren (NJ), Knud Pedersen og Erik Christophersen.

1978: 18.9., Skagens Gren (NJ), trk. S ind i Kattegat, Knud Pedersen. 21.9., Skagens Gren (NJ) trk. V, Knud Pedersen.

1979: 13.9., Blåvands Huk (VJ), trk. S, Jens Lind. 15.9., Korshage, Rørvig (S), trk. V-NV, Erik Vikkelsø Rasmussen og Jørgen Hulbæk Christiansen. 21.9., Blåvands Huk (VJ), Peter Lyngs, Svend Rønne og Ole Hansen.

21.9. og 22.9., Hanstholm Havn (NJ), rastende – samme begge dage? Jens Kr. Kjærgård, Jes Graugård og Carsten Janus Andersen. 22.9., Roshage ved Hanstholm (NJ), trk. V – samme som forrige? Jes Graugård og Carsten Janus Andersen. 22.9., Klitmøller (NJ), trk. S – samme som forrige? Carsten Janus Andersen og Jens Kr. Kjærgård. 28.9., Skagens Gren (NJ), trk. V ud af Kattegat, Knud Pedersen m.fl. 29.9., Skagens Gren (NJ), trk. V efter rast (tilsyneladende overnatning), Knud Pedersen.

1980: 5.10., Roshage ved Hanstholm (NJ), Rune Holmberg Andersen, Henning Kurt Andersen og Jan Stilling. 24.10., Blåvands Huk (VJ), trk. N, Hans Pinstrup og Jean Rasmussen. 19.11., Korshage, Rørvig (S), trk. NV, Erik Vikkelsø Rasmussen.

Samtlige ovennævnte Sabinemåger var ung-fugle (1K). Dybbro (1978) nævner, at der er »yderst få ult. juli/pr. sept.«. Den tidligste er dog fra 25. august (i 1963), men en juv. skudt ved Darum (VJ) 28. oktober 1967 (Jensen 1969) er i SU-rapporten for 1965-69 (Dyck *et al.* 1970) angivet som værende fra 28. juli 1967, hvilket alene må være årsagen til Dybbros tidlige tidsangivelse. Rapporten om fuglen ved Darum findes ikke længere i SU's arkiv, hvorfor det ikke har været muligt at kontrollere datoen, men datoen 28. juli 1967 må anses for at være fejlagtig, ikke mindst for en juvenils vedkommende.

Hvidvinget Måge *Larus glaucoideus*

1969: 00.12., Hirtshals havn (NJ), 1K, Jens Kirkeby.

1970: 16.5., Hanstholm Havn (NJ) 2K, Knud Pedersen.

1975: 19.1. – 23.2., Skagen Havn (NJ), 2K,

Knud Pedersen (foto i Feltornithologen 20:81 (1978), fotograferet 19.1., ikke februar som angivet). 15.2., Hirtshals Havn (NJ), 2K, Knud Pedersen. 17.3. og 28.3., Skagen Havn (NJ), 2K, Knud Pedersen. 25.4., Skagen Havn (NJ), 2K, Knud Pedersen og Uffe Gjøøl Sørensen.

1978: 9.9., Skagens Gren (NJ), 2K, Knud Pedersen.

1979: 7.1. – 23.2., Hirtshals (NJ), antagelig 4-5K, Palle A. F. Rasmussen. 19.2. – 27.3., Hirtshals (NJ), 2K, Palle A. F. Rasmussen og Kurt Prentow.

1980: 20.1., Skagen Havn (NJ), 2K, Knud Pedersen. 28.2., Hirtshals havn (NJ), antagelig 4-5K, Palle A. F. Rasmussen. 29.4., Gl. Skagen (NJ), 2K, Jakob Suncsen.

Ismåge *Pagophila eburnea*

1979: 13.1., Thorsminde (VJ), 3K/adult, Jørgen Nørgaard.

4. danske fund af denne højarktiske art.

Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus*

1979: 23.5. – 4.6. og 11.6., Vejlerne (NJ), 2 adulte (♂ og ♀) i sommerdragt, opholdt sig i koloni af Sortterne *Chlidonias niger*, parring set, kun ♂ sås 11.6., Bent Jakobsen og Olvar Læssøe m.fl.

1980: 5.6., Aflandshage (S), adult i sommerdragt, Svend Christoffersen. 8.6. – 11.6., Vejlerne (NJ), 2 adulte i sommerdragt, tilsyneladende ♂ og ♀ da fuglene viste samme forskelle i dragten som parret i Vejlerne 1979, Helge Christensen og Arne Bruun m.fl. 3.8., Ølsemagle Strand (S), adult i sommerdragt, i fældning til vinterdragt, Lars Nordbjærg. 7.8., Ølsemagle Strand (S), 1K, Tim Andersen. 10.8., Køge Nordstrand (S), 1K – antagelig samme individ som forrige, Tim Andersen m.fl.

Lunde *Fratercula arctica*

1978: 27.7. (ikke 28.7. jfr. Anonym 1978), Ornum Strand N for Reersø (S), adult ♂ af racen *grabae* nylig død, skindet befinder sig på Zoologisk Museum i København, Søren og Jens Dyreborg samt Jens Jørgen Kruse.

1979: 11.7., Hirtsholm (NJ), adult, Michael Koie Poulsen.

Arten er usædvanlig i Danmark i juli.

Skadegøg *Clamator glandarius*

1979: 39.8. – 3.9., Tryggevejledeens udlob S

for Køge (S), 1K, Jørgen Bødker, Arne S. Hansen og Tommy Dybbro m.fl.
4. danske fund og første siden 1957.

Korttået Lærke *Calandrella brachydactyla*
1980: 15.5. – 16.5., Batterivej, Skagen (NJ), Knud Pedersen m.fl. 21.5., Christiansø (B), Jørgen Rabøl, John Faldborg og Peter Lyngs.

Storpiber *Anthus novaeseelandiae*
1979: 15.11., Tipperne (VJ), Henning Nøhr, Jens Gregersen og Kaj Halberg. 14.12., Jerup Strand (NJ), Palle A. F. Rasmussen.

Bjergpiber *Anthus spinoletta spinoletta*
1976: 20.3., Thyborøn (NJ), Mogens Hansen og Christian Hjorth.

Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos*
1979: 12.5., Raunstrup, Herlufmagle (S), syngende, Henrik Wejdling og Steen E. Jensen m.fl.
1980: 16.5., Hvide Sande (VJ), ringm., Erik Enevoldsen og Alex Sand Frich. 26.5., Grøngård – Lydersholm SØ for Tønder (SJ), syngende, Hans Christensen. 29.5., Christiansø (B), ringm., Peter Lyngs og Flemming Christensen m.fl. 17.6., Christiansø (B), nominatracen ringm. og syngende, Peter Lyngs og John Faldborg.

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquata mauara/stejnegeri*
1980: 5.10., Christiansø (B), ♂ adult (»hunfarvet«), antagelig af racen *stejnegeri*, Jørgen Rabøl, Flemming Byskov og John Faldborg m.fl. 2.11., Christiansø (B), »hunfarvet«, John Faldborg.

Flodsanger *Locustella fluviatilis*
1979: 23.5., Stensletten, Vestskoven ved Glostrup (S), syngende, Claus Frahm og Jannie Corell. 2.6. – 30.6., Lille Møsten Skov, Jyderup (S), syngende, Keld Bennike, Morten Petersen og P. Ahrenst m.fl. 4.6., Tissø Vandværk, Lille Fuglede (S), syngende, Eigil Larsen. 28.6. – 6.7., Kule Mose, Nordfyn (F), syngende, Edith Mosegaard og Carsten Holmgård m.fl.
1980: 27.5. – 3.6., Vaserne, Furesø (S), syngende, Lars Nordbjærg m.fl. 30.5. – 31.5., Christiansø (B), syngende, Peter Lyngs og John Faldborg m.fl. 1.6., Donnemose, Corsetlitze Mellemsskov på Østfalster (LFM), syn-

gende, Peter Lyngs og John Faldborg. (B), syngende, Peter Lyngs og John Faldborg.

Buskrørsanger *Acrocephalus dumetorum*
1980: 7.7., Batterivej, Skagen (NJ), syngende, Knud Pedersen.
3. danske forekomst. Den 2. forekomst er ligeledes fra 1980, men er først forelagt SU og godkendt i 1981.

Hvidskægget Sanger *Sylvia cantillans*
1979: 14.6., Christiansø (B), syngende ♂ med karakterer som racen *albitriata*, Peter Lyngs. Artens 3. danske forekomst. De 2 forrige forekomster er sammenfaldende en måned tidligere og fra Vestjylland, Esbjerg 16. maj 1969 og Tipperne 16. maj 1976. begge var ♂♂, og fuglen på Tipperne havde karakterer som nominatracen.

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides*
1978: 28.5. – 6.6., Store Klinteskov nær Stengården ved Busene (LFM), syngende, Per Schiermacher Hansen og Palle Rasmussen m.fl. 31.5., Jydelejet ved Hunosøgård, Østmon (LFM), syngende, Klaus Nielsen. 6.6. – 18.6., Sommerspiret, Møns Klint (LFM), syngende, Per Schiermacher Hansen m.fl. 13.6., Møns Klint i Liselund Park (LFM), syngende, Per Schiermacher Hansen.

1979: 24.5. – 27.5. samt 3.6., Møns Klint ved Jydelejet – Liselund (LFM), syngende, Lars Nørgaard Andersen og Per Schiermacher Hansen m.fl. 28.5., Christiansø (B), ringm., Peter Lyngs m.fl. 3.6., Ellekrattet, Skagens Gren (NJ), syngende, Jens Lilleør. 4.6., Christiansø (B), ringm., Peter Lyngs m.fl. 12.6., Møns Klint ved Jydelejet (LFM), syngende – måske samme individ som ovennævnte syngende 24.5. – 3.6., Thorkild Michaelsen. 12.8., Christiansø (B), 1K ringm., Peter Lyngs.
1980: 5.6., Christiansø (B), ringm., Peter Lyngs, John Faldborg og Erik Overlund. 6.6., Christiansø (B), ringm., Peter Lyngs, John Faldborg og Erik Overlund. 9.6., Christiansø (B), 2 ex. heraf 1 ringm., Peter Lyngs og John Faldborg. 10.6., sydlige Klinteskov nær Karsensby Bakker, Møn (LFM), 2 syngende, Anders Prehn Rasmussen.
Fuglen fra august 1979 er 3. danske efterårsfund. De 2 forrige var ligeledes fra august (i 1964 og 1967). Fuglen ved Skagen 1979 er 2. jyske forårsfund.

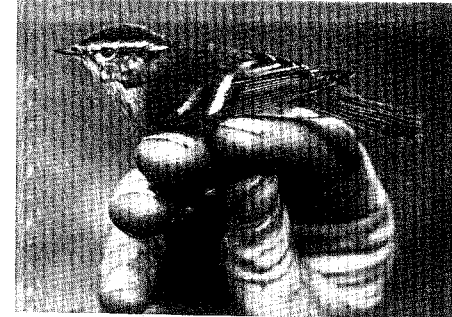

Fig. 7. Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus* ringmærket ved Blåvands Huk, 3. oktober 1980. Foto: Lars F. Johansson.
Yellow-browed Warbler ringed at Blåvands Huk, 3rd October 1980.

Der foreligger nu en samlet periode på 11 år med årlige fund (1970 – 1980 med max. 74 fund, hvoraf 10-15 skønnes at være gangangere). Arten kan således nu kaldes en regelmæssig trækgæst i tiden ultimo maj – medio juni (med 70 af de 74 fund). De øvrige 4 fund er fra 8.5., 23.6., 28.6. og 12.8. De fleste fund i de 11 år er fra Christiansø (9 år med ca. 35-49 fugle) og fra Møn (5 år med 11-12 fugle). De øvrige 13 fund er fra Bornholm (7), Sjælland (5) og Skagen (1).

Årstotalerne i nævnte 11 år andrager:

1970	-71	-72	-73	-74	-75
1	7	1	11-15	1	2
1976	-77	-78	-79	-80	
2	3	20-30	5-6	6	

Fraregnet 1971, 1973 og 1978 udviser totalerne en jævn stigende tendens gennem perioden. Før 1970 foreligger der som nævnt 2 augustfund samt 5 fund fra forårstrækket (1952, 1961 og 3 i 1968).

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*
1979: 7.10., Christiansø (B), 2 ringm., Finn Dalberg Petersen. 8.10., Christiansø (B), ringm., Finn Dalberg Petersen.
1980: 5.11., Christiansø (B), ringm., Peter Lyngs og John Faldborg.

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus*
1978: 1.11., Aflandshage, Amager (S), Svend Christoffersen.
1979: 9.10., Christiansø (B), ringm., Finn Dalberg Petersen. 15.10., Stigsnes Skov (S), Bent Møller Sørensen.
1980: 3.10., Blåvands Huk (VJ), ringm., Bent Jakobsen og Lars F. Johansson (foto i Pedersen

(1981)). 1.11., Christiansø (B), ringm., senere fundet død, skindet befinder sig på Universitetets Zoologiske Museum i København, Peter Lyngs og John Faldborg. 2.11., Christiansø (B), ringm., Peter Lyngs og John Faldborg.

Brun Løvsanger *Phylloscopus fuscatus*
1980: 22.10., Christiansø (B), nominatracen ringm., Peter Lyngs og John Faldborg.
Første danske forekomst.

Bjergløvsanger *Phylloscopus bonelli*
1971: 21.8., Christiansø (B), ringm., Peter Arctander.
Ovennævnte 3. danske fund er ikke racebestemt.

Gransanger *Phylloscopus collybita*
1979: 6.5., Christiansø (B), racen *tristis* ringm., døde samme dag og skindet befinder sig på Zoologisk Museum i København, Peter Lyngs. 30.12., Magleby Skov, Stevns (S), Bent Jakobsen.
1980: 2.1., Præstø Fed (S), Jørgen Hulbæk Christiansen.
I Sverige henregnes alle vinterfund tilsyneladende til racen *tristis* (SOF 1978). Ingen af ovennævnte 2 vinterfund tilhørte efter udseendet at dømme denne race.

Hvidhalset Fluesnapper *Ficedula albicollis*
1977: 8.5., Sønderenge, Anholt (ØJ), 2K ♂ ringm., Michael Anker og Niels Aagaard.
1978: 15.5., Lodbjerg Klitplantage, Thy (NJ), ♂, Jens Kr. Kjærgård og Gitte S. Jensen. 15.5., Lisbjerg Skov ved Århus (ØJ), ♂, Carsten Janus Andersen m.fl. 15.5., Christiansø (B), ♂ ringm., Stefan Pihl.
1979: 5.5., Christiansø (B), ad. ♂ ringm., Peter Lyngs og Karsten Laursen. 9.5., Christiansø (B), ♂ ringm., Peter Lyngs, Karsten Laursen og Finn Dalberg Petersen.
Med 2 fund, Rørvig (S) 10.5. og Rubjerg Knude (NJ) 15.5., nævnt i forrige SU-rapport (Pedersen 1980), har 1978 således en total på 5 fund, hvoraf ikke mindre end 4 er fra samme dato (pinsemandag).

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla*
1978: 23.4., landevejen mellem Aborresø og Camping »Møns Klint« (LFM), syngende, Per Schiermacher Hansen.

Pungmejse *Remiz pendulinus*
1977: 4.9., engen vest for Kongelunden, Ama-

ger (S), 2 trk. V, Jens B. Bruun og Vagn Valentinussen.
Siden det første danske fund i 1964 har SU hermed godkendt 24 fund, heraf 15 redefund omfattende 22 reder. Der mangler fund fra 1968, 1969, 1972, 1973, 1975 og 1978. Redefund mangler endvidere fra 1974 og 1977. Redefund fra 1979 og 1980 er forelagt SU og godkendt i 1981. Dybbro (1978) betegner arten som regelmæssig ynglertrækfugl.

Rosenbrystet Tornskade *Lanius minor*

1979: 28.7., Haslev (S), adult antagelig ♀, John Faldborg. 19.8., Roddenbjerg Sø, Thy (NJ), 1K, Jes Graugård og Jan Bolding.
1980: 11.5., Vaserne, Furesø (S), Gunnar B. Pedersen. 19.5., Grå Fyr, Skagen (NJ), ♂, Knud Pedersen, Jørgen Hammershaimb og Jes Graugård. 30.5., Christiansø (B), ♂, Erik Overlund, John Faldborg og Peter Lyngs.

Rødhovedet Tornskade *Lanius senator*

1979: 3.6., Gammelgabsoerne, Nymindegab (VJ), Erik Enevoldsen og Alex Sand Frich.

Rosenstær *Sturnus roseus*

1979: 24.5. – 26.5., Damstedvej-kvarteret, Skagen (NJ), adult, Knud Pedersen m.fl.
I 1979 sås flere Rosenstære i Sverige end normalt, idet 8 (flest Öland) sås i tiden 24.5. – 3.7. (Bauer 1981). Af disse 8, alle adulte, sås 6 ultimo maj, og fundet ved Skagen knytter sig således nøje til dette svenske influx.

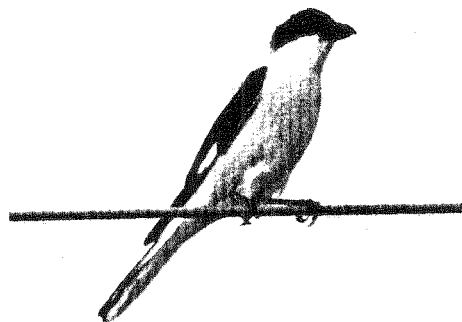

Fig. 8. Rosenbrystet Tornskade *Lanius minor* ♂ ved Skagen, 19. maj 1980. Foto: Knud Pedersen.
Male Lesser Grey Shrike, Skagen, 19th May 1980.

Det danske og de svenske fund er utvivlsomt nordlige forposter af en større invasion. Således iagttog Tim Andersen, Johnny L. Pedersen og Stig Kjærgaard Rasmussen (JLP i brev, SKR i brev) i dagene 23.5. – 27.5.1979 næsten 1100 Rosenstære i det nordøstlige Grækenland og det sydligste Jugoslavien.

Gulirisk *Serinus serinus*

1980: 10.2. – 11.2., Gedser havn (LFM), ♂, Hans N. Lind.
Vinterforekomster er usædvanlige.

Pileværling *Emberiza rustica*

1977: 23.5., Sønderenge, Anholt (ØJ), ♀ ringm., Michael Anker og Niels Aagaard.
1980: 16.5., Hvide Sande (VJ), ♂ ringm., Erik Enevoldsen og Alex Sand Frich.
Hermed er totalen af danske fund 4, hvoraf 2 er fra Anholt.

Brunhovedet Værling *Emberiza bruniceps*

1979: 13.5., Hanstholm Fyr (NJ), ♂, Hanne og Jens Eriksen m.fl.
Forekomsten er næppe spontan.

FÆRØERNE

Brunhovedet Værling *Emberiza bruniceps*

1980: 18.7. – 22.7., Mykines Bygd, Mykines, ♂, Peter Lyngs og Stefan Pihl.

GRØNLAND

Rosenmåge *Rhodostethia rosea*

1979: 13.6. – 14.6., Angissat, Grønne Ejland, Disko Bugt, Vestgrønland, ynglende par med rede med ét æg, fuglene var væk – og reden tom – ved næste besøg 26.6., hvorfor yngleforsøget anses for mislykket, Kamp & Kristensen (1980). 4.7., Myggbukta, Kejser Franz Josefs Fjord, Østgrønland, adult, Magnus Elander og Sven Blomqvist samt Hjort (1980). 15.7., Kap Eiler Rasmussen, østligste punkt af Peary Land, Nordgrønland, ynglende par med rede indeholdende 1 relativ nyklækket unge og 1 antageligt råddent æg, Hjort (1980). 9.8., 4 km Ø for Gefions Bræ, sydkysten af Frederick E. Hyde Fjord, Peary Land, Nordgrønland, adult, Ole Bennike. Er omtalt af Hjort (1980), der dog med datoen 10.8.1979. En oversigt over Rosenmågens forekomst på Grønland findes hos Kamp & Kristensen (1980).

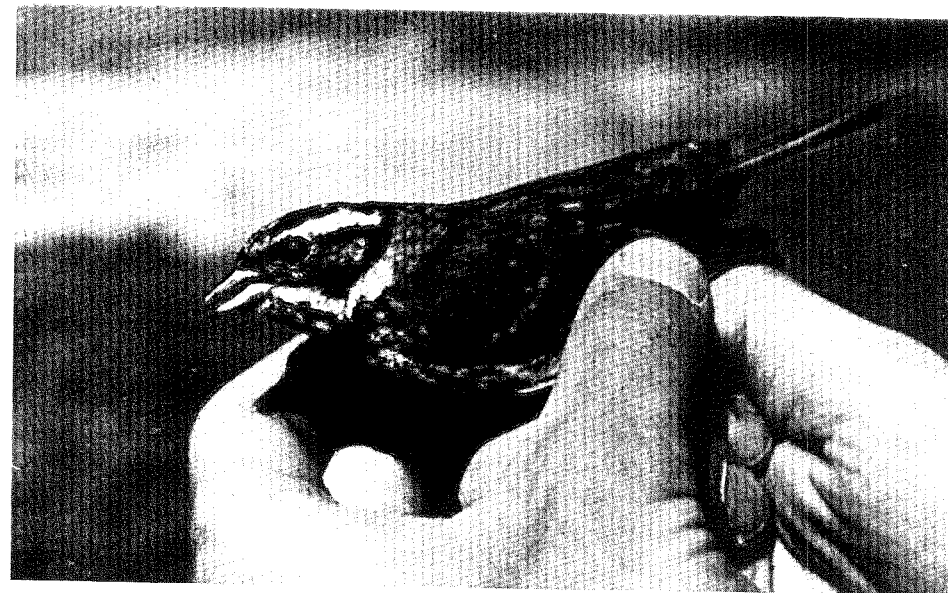

Fig. 9. Pileværling *Emberiza rustica* ♀ ringmærket på Anholt, 23. maj 1977. Foto: Michael Anker.
Female Rustic Bunting ringed at Anholt, 23rd May 1977.

Bjerglærke *Eremophila alpestris*

1979: 1.6. – 3.6., Ikamiut, Sukkertoppen distrikt, 3 ex., Niels Andersen og Stig Hansen samt Andersen (1981).

RETTELSE

I forrige SU-rapport (Pedersen 1980) var der ca. 30 tryk-/sættefejl, flest under Sorthovedet Måge og Sabinemåge. Et par af disse fejl rettes hermed:

- Stytløber (p. 132): lokaliteten var Dybsø.
- Sorthovedet Måge (p. 133, kolonne 1, 6. sidste linie): ordet »og« skal være »over«.
- (p. 133, kolonne 2, linie 10): skal være: 27.4.-12.5.1975 havde skrabt rede-skål og gjorde
- Sabinemåge (p. 133): iagttagelsen af 2 ex. i Nivå Bugt 19.9.1977 blev gjort af Olof Persson. (p. 134, artens 6. sidste linie): »15 iagtt.« skal være »16 iagtt.«.
- Hvidvinget Terne (p. 134): iagttagelsen 30.8.-31.7.1977 skete ved Vallensbæk Sø (S).
- Flodsanger (p. 136): Boi Johansen skal være Bo Johansen.

ENGLISH SUMMARY

Report from the rarities committee for 1979 and 1980

This report contains 232 records accepted during 1979-80.

One species, Dusky Warbler *Phylloscopus fuscatus*, is new to the Danish list. Among the other accepted records are Steppe Eagle *Aquila nipalensis*

(3 records), Black-winged Pratincole *Glareola nordmanni*, Ivory Gull *Pagophila eburnea*, Great Spotted Cuckoo *Clamator glandarius*, Blyth's Reed Warbler *Acrocephalus dumetorum*, Subalpine Warbler *Sylvia cantillans*, Bonelli's Warbler *Phylloscopus bonelli* and Rustic Bunting *Emberiza rustica* (2 records).

The report ends with records from the Faeroe Isles and Greenland.

Fig. 10. Pileværling *Emberiza rustica* ♂ ringmærket i Hvide Sande, 16. maj 1980. Foto: Erik Enevoldsen.
Male Rustic Bunting ringed at Hvide Sande, 16th May 1980.

LITTERATUR

- Andersen, N. 1981: Iagttagelser fra Maniitsoq/Sukkertoppen, Grønland. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 75:88.
- Anonym 1978: Fund af død Lunde ved Reersø. Vågen 5:9:18.
- Bauer, C.-A. 1981: Sällsynta fåglar i Sverige 1979 – rapport från SOF:s raritetskommitté. Vår Fågelvärld 40:65.
- Christensen, N. Hesselbjerg 1956: Odinshanens (*Phalaropus lobatus* (L.)) og Thorshanens (*Phalaropus fulicarius* (L.)) forekomst i Danmark. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 50:191-206.
- Dybbro, T. 1978: Oversigt over Danmarks Fugle 1978. København.
- Dyck, J., J. Ramsoe Jacobsen, E. Kramshøj og J. Rabøl 1970: Rapport fra sjældenhedsudvalget med oversigt over godkendte forekomster 1965-69. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 64:126-151.
- Hansen, A. 1979: (uden titel). Havrevimpen 1979:29.
- Hedgren, S. 1981: Sällsynta fåglar i Sverige 1980 – rapport från SOF:s raritetskommitté. Vår Fågelvärld 40:491-500.
- Hjort, C. 1980: Ross's Gull *Rhodostethia rosea* breeding in Peary Land, North Greenland, 1979. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 74:75-76.
- Holst, O., P. E. Jönsson, N. Kjellen, O. Persson & M. Ullmann 1981: Fåglar i Skåne 1980. Anser, Supplement 7.
- Ijzendoorn, E. J. van 1979: Grote Trappen *Otis tarda* in Nederland en België in winter van 1978/79. Great Bustards *Otis tarda* in the Netherlands and Belgium in winter of 1978/79. Dutch Birding 1:51-54.

- Jacobsen, J. Ramsoe, B. Pors Nielsen & J. Rabøl 1971: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1970. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 65:133-139.
- Jensen, J. Vind 1969: Sabinemåge (*Xema sabini*). Dansk orn. Foren. Tidsskr. 63:132.
- Kampp, K. & R. Møbjerg Kristensen 1980: Ross's Gull *Rhodostethia rosea* breeding in Disko Bay, West Greenland, 1979. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 74: 65-74.
- Nielsen, H. Garner 1973: Nathejre (*Nycticorax nycticorax* L.) ved Ry Møllesø. Flora og Fauna 79:50-51.
- Nøhr, H. 1981: Tipperne. Årsrapport over observationer 1979. Fredningsstyrelsen.
- Pedersen, B. Bøggild 1980: Rapport fra Sjældenhedsudvalget for 1977 og 1978. Dansk orn. Foren. Tidsskr. 74:127-140.
- Pedersen, B. Bøggild 1981: Sjældne fugle bør altid rapporteres til: Sjældenhedsudvalget. Fugle 1981, 4:39.
- SOF 1978: Sveriges fåglar. Stockholm.
- Trolle, L. 1979: Stortrappe på Bornholm. Fjælstaunijn 3:7.

Manuskriptet modtaget 17. april 1982

Forfatterens adresse:
Stubmøllevvej 1, lejl. 213
2450 København SV

Ringduens *Columba palumbus* rede: størrelse og sammensætning

ANDERS PAPE MØLLER

(With an English summary: The nest of the Wood Pigeon *Columba palumbus*: size and composition).

INDLEDNING

Ringduens *Columba palumbus* rede hører til de mindste blandt trærugende fuglearter på vore breddegrader. I denne artikel omtales analyser af reder af Ringdue ud fra den af Hald-Mortensen (1971) beskrevne metode.

UNDERSØGELSESONRÅDE OG METODE

Undersøgelsesområdet består af 9,5 ha blandingsskov ved Kraghede (57°12'N, 10°00'E), Nordjylland. Området består af nåleplantage med indslag af løvtræer samt gammel løvskovhave, idet der henvises til Møller (1975) for yderligere beskrivelse.

Rederne er nedtaget umiddelbart efter, at de er blevet forladt, eller efter at ungerne er fløjet af reden. Der har ikke været tale om genbrug af reder, som det er kendt andre steder fra (Murton 1954). Rederne er nedtaget i tør-

vejr og er efter en kortvarig tørring vejjet på en Pesolavægt (1 g kalibrering). Inden nedtagningen noteres oplysninger om redetræets art, redehøjde, yngletidspunkt, afstanden til de nærmeste mulige redematerialer. Herefter er rederne analyseret (jvf. Hald-Mortensen 1971), så redebund og redeskål er analyseret hver for sig efterhånden som analysen skred frem. Redematerialerne er fordelt på forgrenede og uforgrenede samt sammenbøjelige og usammenbøjelige bestanddele. De enkelte dele er målt (til nærmeste hele antal cm) og vejjet (til nærmeste hele 0.1 g). Endelig er redematerialerne bestemt til planteart. Der er foretaget analyser af 15 reder fra 1976 og 1977.

RESULTATER

Størrelse og vægt af reder

Største og mindste diameter er målt. De maksimale diameter har varieret mellem 24-44 cm og de minimale mellem 20-33 cm (Tab. 1).